

AKTUALNO Vprašanje

Letos bo tradicionalni sejem v Kranju od 1. do 11. avgusta.

Vsa leta nazaj je na Gorenjskem sejmu prevladovala drobno - obrtniška proizvodnja cehovskega značaja, razen tega pa je sejem prikazoval delno tudi gorenjsko industrijo. Vendar tako oblika prikazovanja ne ustreza sedanjim razmeram razvoja Gorenjske. Gorenjska postaja danes izrazilo turistična pokrajina. To področje naj bi bilo tudi osnova vsakodnevnemu tradicionalnemu Gorenjskemu sejmu. Hkrati pa naj Gorenjski sejem ne

biti prikazoval le Gorenjske kot turistične pokrajine, temveč naj bi zajel tudi ostale turistične kraje Slovenije in Jugoslavije.

Vsekakor pa bo pri organizaciji sejma treba zajeti vse gospodarske panege — turizem, gostinstvo, domača obrt, trgovina, obrt, kmeljstvo, prikazati vso opremo za izboljšanje turističnih storitev, delo nekaterih pomembnejših družbenih dejavnosti, industrija pa naj bi prikazovala predvsem tiste izdelke, ki so turistično-komercialnega značaja, ostala industrija pa naj bi prikazovala svoje delo simbolično.

In kakšen naj bi bil osnovni namen vseh razstavljavcev?

Vsi naj bi upoštevali osnovni smotter — kaj lahko nudijo za izboljšanje turizma. Na sejmu — naj bi bili tudi vsi razstavljeni izdelki naprodaj. Treba bo poskrbeti tudi za to, da bo na sejmu več zavrnega življenja in da bodo obiskovalci našli več zdravega razvedrilla, skratka, sejem mora dobiti zabavnejši in privlačnejši značaj.

LJ.

AKTUALNO Vprašanje

POMLADNI PRIJATELJ

V GRAPAH POD JOSTOM SE LEŽIJO KRPE SNEGA, TODA POMLAD LE SILI IZ TAL.

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETNO XI. ŠT. 26 — CENA DIN 10.—

KRANJ, 4. APRILA 1958

VOLITVE V DELAVSKE SVETE naj mobilizirajo vse politične sile v podjetjih

RAZPRAVA NA PREDVOLILNIH ZBOROVANJIH ODVISNA TUDI
OD POROCIL. — NAJBOLJE PREDVOLILNE PRIPRAVE V TO-
VARNI »STANDARD« V KRANJU — ZAGOTOVITI JE TREBA ČIM-
VEČJO UDELEŽBO NA VOLITVAH

Kakor je bilo pričakovati, so volitve v Zvezno in Republiško ljudsko skupščino nekoliko zamagile priprave za volitve v delavske sante. Zaradi tega tudi do nedavnega ni bilo v javnosti čutiti posebno živahne predvolilne dejavnosti v podjetjih. Morda se polegice državnih volitev čutijo predvsem v tem, da so ljudje nekako že zasičeni z raznimi zborovanji, govor in podobno. Toda takšno stanje je le v tistih podjetjih, kjer so volitve v delavske sante zanemarili in se nanje niso dovolj pripravili. Ob volitvah v delavske sante, ko delavci odločajo o tem, kdo bo vodil njihovo podjetje v naslednji mandatni dobi, ko odločajo o tem, kako naj se gospodari v njihovem podjetju, kam naj se trošijo sredstva in podobno, nikakor ne more biti go-

ZANIMIVA ANKETA V »STANDARDU«

Dosej so izvolili nove delavske sante v približno 12 podjetjih na Gorenjskem. Nekatera podjetja imajo volitve prav te dni, vsa

podjetja v industriji pa bodo končala volitve predvidoma do 25. aprila. Izmed podjetij, ki se pripravljajo na volitve, je največjo živahnost pokazal kolektiv tovarne usnje »Standard« iz Kranja. Tu so imeli že več predvolilnih zborovanj. Na enem od teh zborovanj je predsednik delavske sante podal poročilo o poslovanju podjetja v preteklem letu, ki je delavce zelo zainteresiralo.

»Seveda so delavci razpravljali o poročilu, saj smo pri tem tudi odločali, kako se naj gospodari v prihodnjem letu, kam naj se težijo sredstva itd.,« je poudaril predsednik delavske sante tovarne »Standard«.

V »Standardu« so tudi glede kandidiranja delavcev v novi delavski svet izvedli zanimiv poskus. Med delovnim kolektivom so namreč razpisali anketo, v kateri so vprašali delavce, kdo naj pride v novi delavski svet. V podjetju pravijo, da je anketa pokazala odličen rezultat.

»Boljših niso mogli izbrati, kakor so izbrali.« pravi predsednik delavskega sveta.

Na podlagi predlogov te ankete je sindikalna podružnica podjetja sestavila kandidatno listo članov za novi delavski svet, in sicer po istem vrstnem redu, kakor so dobili glasove v anketi. Sindikalna podružnica je sprejela vse kandidate iz ankete, razen enega samega, glede katerega pa so na javnem sestanku pojasnili delovnemu kolektivu, zakaj ga niso sprejeli na kandidatno listo. Očitno je, da takšne priprave na volitve, kakršne so izvedli v »Standardu«, mobilizirajo celoten delovni kolektiv, ki tako z občutkom odgovornosti odloča o tem, kdo naj pride v novi delavski svet in kako naj se v prihodnji gospodari v podjetju. Primer »Standarda« pa tudi jasno kaže, da zaradi državnih volitev nikakor nismo upravičeni govoriti o »zasičenosti« delavcev s pravkar minulimi predvolilnimi zborovanji.

Volitve so razglebile tudi delovni kolektiv tovarne »Zvezda« v Kranju, kjer so predvolilne priprave potekale v zninju kritike nekaterih slabosti v podjetju, zlasti nekaterih materialnih ugodnosti vodilnega osobja. Brez dvoma bo ta kritika ugodno vplivala na bočne odnose v kolektivu in na pravilen izbor članov za novi delavski svet. Vsekakor pa bi bilo nevarno, če bi v tej kritiki bili samo enostranski in isklj vsemogoče napake ter krvce za te napake, a da istočasno na osnovi teh izkušenj ne bi izdelali načrta za prihodnje delo.

SKRBIKI JE TREBA ZA PRAVILEN SESTAV DELAVSKIH SVE-

V zvezi s predstoječimi volitvami je potrebno opozoriti še na dve vprašanji, in sicer udeležbo na volitvah ter strukturo novih delavskih svetov in upravnih od-

Družbeni plan občine Kranj v razpravi

Kranj, 3. aprila.

Na današnji seji Občinskega ljudskega odbora Kranj so razpravljali o predlogu družbenega plana in proračuna občine za leto 1958. O teh predlogih so razpravljali tudi že na plenumu Občinskega odbora SZDL. Obe razpravljate namen zagotovili čimširšo razpravo in sodelovanje volivcev pri obravnavanju družbenega plana in proračuna na zborih volivcev, ki bodo od 7. do 13. aprila.

Tako široko razpravo bo občinski ljudski odbor zagotovil najbolj smotreno uporabo občinskih sredstev v letosnjem letu in se tako izognil nepotrebnim kritikam volivcev, češ da posamezne in-

sticije niso bile smotreno vložene.

Odlok družbenega plana in proračuna za leto 1958 bo ljudski odbor sprejel na prvi seji po zborih volivcev.

-iv

Brigada Staneta Žagarja prvič udarna

Prva gorenjska mladinska delovna brigada, ki je odšla na delo pri gradnji ceste Bratstvo-Enotnost na odseku Ljubljana-Zagreb v začetku marca, je v vsem tem času dosegala lepe uspehe. Mladinci in mladinke so se trudili, da bi bila pravna dela čimprej gotova in da bi čimprej začeli z gradnjo ceste. Razen svojih obveznih šest ur, kolikor znaša delavnik, so prostovoljno delali tudi po več ur na dan. Imeli so zelo slab in moker teren, zato je bilo delo še tolka teže. Vendar so z vojo in vztrajnostjo premagali tudi te težave. 1. aprila so se tudi oni udeležili slavnosti v Novem mestu, kjer so se zbrali vse sedanje mladinske brigade in tudi tiste, ki so prišle na delo. Ob tej priliki je bila brigada svečano proglašena za prvič udarna. Mladi brigadirji so navdušeni nad uspehom in prav gotovo, kot kaže po njihovem razpoloženju, se ne bodo zadovoljili samo z enkratnim udarništvom.

LJ.

NAŠ RAZGOVOR

Tudi v ambulantah ne bo več vrst

Bližajoči se mednarodni dan zdravstva — 7. april, kakor tudi razne pritožbe ljudi glede zdravstvene službe, nas je napotilo na kratek razgovor z dr. Ivanom Cofom, ki je član Sveta za zdravstvo pri OLO in hkrati upravnik Zdravstvenega doma v Kranju.

V primerjavi s predvojnim stanjem je danes zdravstvena služba pri nas zelo dobro razvita. Takrat so bili malone sami privatni zdravniki in o avni zdravstveni službi skoraj ni moč govoriti. Kljub temu pa so uspehi še nismo zadovoljni. V Kranju si prizadevamo, da bi uredili Zdravstveni center, ki ne bo važen samo za to komuno, marveč za vso Gorenjsko. Seveda bo to moč uresničiti šele, kadar dobimo za to potrebno osebje in prostore v novem zdravstvenem domu.

Stavba naj bi bila vseljiva že v jeseni prihodnje leto.

— Katero področje zdravstva je najbolj pereč?

— Zobozdravstvo, — je hitro odgovoril dr. Cof. — Tu so da-

nes največje težave in tudi ljudje najbolj občutijo potrebo po zboljšanju te službe. Tudi ostali splošni zdravniki in specjalisti so danes preveč obremenjeni. V Kranju odpade na vsakega zdravnika v eni ordinacijski uri 8,41 pregleda.

Toliko pregledov na uro zdravniku ne dovoljuje, da bi se več časa zadržal pri posameznem bolniku in ga temeljito pregledal, ker mora biliti. Upamo pa, da bomo v nekaj letih imeli že toliko več zdravnikov, da ne bo prišlo na eno ordinacijsko uro več kot 5 do največ 6 pregledov, kar je pa že srednje merilo.

Se bolj pa so danes obremenjeni v zobnih ambulantah. Toda tudi tu upamo na skorajše izboljšanje. Zdaj je na področju Kranja (skupno z občino Cerknje) samo 7 zobozdravnikov, če ne prištevamo tudi zobozdravstvene službe na solskih poliklinikah. Že v nekaj letih pa jih bo precej več, kajti s pogodbami, oziroma stipendijami imamo zagotovljenih 7

K. M.

Gorenjska razglednica

Ob vodnjaku v Kamni gorici

TEČNI PO SVETU

Generalni sekretar OZN Dag Hammarskjöld je v nedeljo prispel iz Moskve v London. Tu bo z zunanjim ministrom Llydodom govoril o franco-tunizijskem sporu, dalje o mednarodni državnosti konferenci, o razorožitvi in o Bližnjem Vzhodu.

Vlade Velike Britanije, Francije in ZDA so v ponedeljek predlagale Sovjetski zvezni, naj bi se diplomatske priprave za konferenco na najvišji ravni začele v Moskvi v drugi polovici aprila.

Zahodnonemški zunanj minister von Brentano je prispel v ponedeljek v Lizbono. Svrha obiska je verjetno sklenitev tristranskega trgovinskega sporazuma med Zahodno Nemčijo, Španijo in Portugalsko.

Zaradi nedavnega sklepa o atomski oborožitvi zvezne vojske v Zapadni Nemčiji je prišlo tamkaj do prvih demonstracij.

V ponedeljek in torek je bilo na izraelsko-sirske meje več incidentov. Prišlo je namreč do spopadov, v katere so posegli topovi in tanki. Poročajo tudi o težjih izgubah.

Predsednik avstrijske vlade Julius Raab je v torek odpotoval v Rim. V Vatikanu bo imel razgovore o predvojnem konkordatu, katerega obnovu Vatikan že daje časa zahteva. Popraviti bi moral nekatere določbe iz leta 1933 o zakonski zvezni, verskem pouku v šolah, spremeniti pa bi morali tudi določbe o finančnih obveznostih države do cerkve.

Predsednik indonezijske republike Sukarno je v torek na svojo pobudo sprejel jugoslovanskega veleposlanika dr. Staneta Pavliča.

V okviru vojaške pomoč atlantskim deželam je dobila Turčija 14 vojnih ladij. Stiri ladje, ki jih je imela prej kanadska mornarica, so v torek prevezeli turški mornarji v Halifaxu.

Sovjetska partijsko-državna delegacija pod vodstvom prvega sekretarja CK KPSZ in predsednika ministrskega sveta SZ Hruščeva je prispela v sredo v Budimpešto. Razgovori med predstavniki partij so se začeli v četrtek zvečer.

Kakor poroča Tanjug, bo jugoslovanska partijsko-državna delegacija pod vodstvom predsednika republike Josipa Broza-Tita letos v pozni pomlad obiskala Ijudsko republiko Poljsko.

Brazilski zunanj minister Jose Carlos Masedo Soarez in jugoslovanski veleposlanik v Braziliji Danilo Lekić sta v sredo v Rio de Janeiru izmenjala noti o sklenitvi plačilnega in trgovinskega sporazuma med Jugoslavijo in Brazilijo.

Grški kralj Pavel je v sredo podpisal odlok o razpustitvi parlamenta in odlok o razpisu splošnih parlamentarnih volitev. Novi parlament bodo volili 11. maja.

Od 15. do 19. maja bo v Budimpešti IV. kongres Mednarodne organizacije novinarjev. Govorili bodo o sodelovanju in mednarodni enotnosti novinarjev ter o bodočem delu organizacije.

V sredo je divjal nad Avstralijo ciklon, ki je dosegel hitrost okrog 160 km na uro. Vihar je povzročil precejšnjo škodo v pristanišču Bowen.

Prvikrat po veliki krizi leta 1930 so začeli v mestu Houstonu v Texasu deliti hrano brezposelnim.

Po zadnjih poročilih je prišlo zaradi odjuge in dejevja do velikih poplav na južnem delu naše države. Morava je poplavila nad 10.000 ha plodovite zemlje. Njen vodostaj je kar za 6,5 m nad povprečjem. Po trajnem dejevju je prišlo do poplav zaradi neprestanega naraščanja podzemnih voda tudi v Banatu.

V soboto bo odpotovala v Zenevo jugoslovanska delegacija na letošnjem zasedanju Ekonomski komisije OZN za Evropo. Govorili bodo predvsem o gospodarskem položaju v Evropi.

IZDAJA ČASOPISNO PODJETJE »GORENJSKI TISK« / DIREKTOR SLAVKO BEZNİK / UREJAJA UREDNIŠKI ODBOR - ODGOVORNİ UREDNIK MIRO ZAKRAJSEK / TELEFON UREDNIŠTVA ŠTEVILKA 397 - TELEFON UPRAVE ST. 475 / TEKOČI RAČUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRAJNU 61-KB-1-Z-135 / IZHAJA OB PONEDELJKIH IN PETKIH / LETNA NAROČNINA 600 DIN, MESECNA NAROČNINA 50 DIN

LJUDJE IN DOGODKI KAJ PA ZDA IN VELIKA BRITANIJA

Res da je svetovna javnost že nekaj dni pričakovala sklep sovjetske vlade o enostranski prekiniti poskusov z atomskim orožjem, vendar pa to prav nič ne zmanjšuje važnosti pomembne sovjetske odločitve.

Znana stvar je, da je razoroženje vprašanje zašlo v slopo ulico, odkoder zlepni videti rešilne odprtine. Razorožitev se je tudi razvijala v vrsto zapletenih problemov, od katerih je vsak zase trd oreh za vsakogar, kdo se ga hoče lotiti z miroljubnimi klečami. Toda v vsem tem zamotanem razorožitvenem vozu je vendarle nit, ki jo je treba najprej potegniti, da ga hočemo do konca razvozati. In to je po mnenju večine: splošni sporazum o prenehanju je- drskih poskusov.

Odkar so izdelali strahotno atomsko vodikovo oružje, ga nenehno izpoljujejo. Zato ga je treba tudi preizkušati. Vsaka eksplozija atomskih bomba pa sproži vrsto škodljivih pojavov, povzroči radioaktivno izčrpavanje, ki se širi po vsem svetu. Zaradi tega izčrpavanja nastajajo razne hude bolezni, kot je rak ali levkemija; vseh škodljivih posledic pa današnja znanost še sploh ne pozna. Zato po menijo te poskusne eksplozije velikansko nevarnost za človeško zdravje in tudi za obstoj našega planeta. Kot je dejal državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović, so poskusne eksplozije svojevrstna vojna proti človeštvu, ki se je že danes začela.

Pred dnevi je imela osnovna organizacija RK v Podbrezjah svoj redni letni občni zbor v domu Partizana, ki se ga je udeležilo preko 100 članov. Iz poročil je razvidno, da je bila organizacija v preteklem letu zelo delavna, zlasti na področju malih asanacij, pri krvodajalskih in zdravstvenih akcijah sploh. Pridobili pa so tudi 20% novih članov, kar je zasluga nekaterih članov upravnega odbora. Po občnem zboru pa je imel dr. Vladimir Premru zdravstveno predavanje, združeno s predavanjem filma o raku na maternici in dojkah. Splošna želja članstva je bila, naj bi bila tako predavanja še večkrat. -an

**KRAJEVNA ORGANIZACIJA
RK V PODBREZJAH JE
DELAVNA**

Pred dnevi je imela osnovna organizacija RK v Podbrezjah svoj redni letni občni zbor v domu Partizana, ki se ga je udeležilo preko 100 članov. Iz poročil je razvidno, da je bila organizacija v preteklem letu zelo delavna, zlasti na področju malih asanacij, pri krvodajalskih in zdravstvenih akcijah sploh. Pridobili pa so tudi 20% novih članov, kar je zasluga nekaterih članov upravnega odbora. Po občnem zboru pa je imel dr. Vladimir Premru zdravstveno predavanje, združeno s predavanjem filma o raku na maternici in dojkah. Splošna želja članstva je bila, naj bi bila tako predavanja še večkrat. -an

ALI ZA JESENČANE NI PREST!

Ena mestnih pekar na Jesenicah se je pred meseci odločila, da bo pekla preste, po katerih so potrošniki tako posegali, da jih je vedno zmanjkal, saj so za gostišča in buffete ceneni in izdaten prizrek. Pred tedni je tega peciva sploh zmanjkal. Gostinska podjetja kot potrošniki so bili prepričani, da le

Takih poskusnih eksplozij je bilo doseglo že 175, od tega 28 vodikovih. Samo lani so preizkusile velike sile blizu 50 jedrske bomb. Radioaktivnost v ozračju pa se je spričo njih po izračunih ameriških znanstvenikov povečala že za dva-krat.

Povsem jasno je, da vest človešta, svetovna javnost ni mogla ostati ravnušna ob teh grozčih dejstvih.

Pritisk svetovnega javnega mnenja na velike atomske sile, da prenehajo s škodljivimi poskusi, je izdela v dan večji. Toda velike sile, ki razpolagajo z jedrskim oružjem in ga tudi preizkušajo – to so ZDA, SZ in Velika Britanija – niso pokazale za to dosti volje in razumevanja. Točneje rečeno, Zahod je vse sovjetske predloge o prekiniti atomskih poskusov zvršal ali pa jih povezoval z ne sprejemljivimi pogoji. Iskanje rešitve se je tako ustavilo na mrtvi točki.

V takem položaju so nekateri državniki, med njimi predvsem jugoslovanski opozarjali, da bi lahko našli izhod iz trenutne zagate s tem, da bi vsaj ena velika sila svečano izjavila, da bo prenehal z atomskimi poskusi. To bi moralno prisililo tudi ostale atomske sile, da se vzdržijo poskusnih eksplozij, če nočejo, da bi si same naprilej odgovornost za obnovitev nemiselnega oboroževalne tekme v atomskem oružju. Varnost velikih sil tako ne bi bila ogrožena, saj je znano, da že danes obe strani razpolagata s toljkan unicevalnih sredstev, da lahko docela strejo nasprotnika in tudi razrušijo svet.

Tisti sporazum o prekiniti jedrske eksplozij bi v resnici pomenil prekretnico v povojni zgodovini sveta. To bi bil tudi najboljši uvod za sporazumevanje na drugih, tudi težjih in občutljivejših področjih, od katerih je odvisna nadaljnja usoda miru.

Prav to razumno pot je zdaj izbrala sovjetska vlada, ko je odločila, da bo sama prenehala z jedrskimi poskusi. Seveda bo ta sklep prišel do prave vsejave le, če ga bosta s svoje strani sprejeli tudi obe zahodni atomske sile – ZDA in Velika Britanija. Pritisk javnosti bo vsekakor izredno velik tako na Washington kot na London saj se zdaj ponuja najboljša priložnost, da pride do sporazuma, čeprav tihega, o prenehanju škodljivih atomskih poskusnih eksplozij. To pa bi bil največji uspeh miroljubnih naporov po vojni, saj bi dosegel, kot pravi sovjetski zunanj minister Gromiko, da bi poskusne eksplozije jedrskega oružja prenehale povsod in za vselej.

Na Zahodu so zdaj postavljeni pred pomembno odločitev. Trenutno je, sicer v uradnih krogih prevladalo gledišče, da bi takšni lhi sporazumi samo okreplil sovjetski ugled, ker bi Zahod le capljal za sovjetsko pobudo. Toda vprašamo se, ali je v tako živiljenjskem vprašanju sploh že važno, kdo je dal prvi pobudo, čeprav ugled bo zradi težjih večjih, kdo bo imel večjo propagandno korist... Na tehniki so tokrat pomembnejše stvari: gre za zdravje človeštva, za nadaljnjo obstoj civilizacije, za usodo našega sveta... Upajmo, zatorej, da bodo tokrat vesplasni človeški interesi pretehtali ozke, sebične politične ambicije.

Tisti sporazum o prekiniti jedrske eksplozij bi v resnici pomenil prekretnico v povojni zgodovini sveta. To bi bil tudi najboljši uvod za sporazumevanje na drugih, tudi težjih in občutljivejših področjih, od katerih je odvisna nadaljnja usoda miru.

naša kronika

PRIPRAVA NA TEDEN MLA DOSTI V JESENŠKI OBČINI

Občinski odbor Ljudske tehnične na Jesenicah je imel pred dnevi sejo, na kateri je razpravljal o prireditvah za Teden mladosti. Na območju jesenške občine je 7 klubov LT in več šolskih aktivov s 600 članimi, predvsem mladine. Klubi so pripravili program, ki ga bodo povezali s programom občinskega komiteja LMS. Med drugim bodo pripravili več nagradnih tekmovanj s skiroji za cicibanje in pionirje, razstave slik, tekmovanje letalskih modelarjev in druge prireditve. Avtomoto klub bo organiziral brezplačni prevoz pionirjev in mladine na letališče v Lesce, kjer bodo prav tako prireditve in prireditve in poletov za najmlajše.

V »INTEKSU« SE PRIPRAVLJAJO NA VOLITVE DS

Tudi v tekstilni tovarni »Inteks« se že pripravljajo na volitve. Na sestankih, ki jih bodo imeli s kolektivom, bodo člani dosedanjega DS poročali o delu sveta in uspehih podjetja. V Inteksu so povečali proizvodnjo glede na leto 1949 za 104%, medtem ko so stalež delovne sile povečali v tistem razdobju le za okrog 20%. Lani so v tovarni proizvedli že okrog 9 milijonov m² tkanin. Letošnji plan pa so povečali za nekaj nad 4%. Uspeh je v glavnem posledica izboljšanja postopka dela in boljšega izkoriscenja strojnega parka.

V SPOMIN DR. R. NAHTIGALA

Studijska knjižnica v Kranju je priredila posebno knjižno razstavo v spomin umrela očaka slovenske filologije prof. dr. Rajka Nahigala. Razstavljena so vse njegova pomembnejše dela iz različnih panog udejstvovanja, med njimi je tudi devet del v samostojnih knjigah. Razstava bo odprta do konca tedna.

«KOVARSTVO IN LJUBEZEN» NA ODRU V DUPLIJAH

Dramska družina KUD Triglav Duplje se je v nedeljo predstavila s Schillerjevo dramo »Kovarstvo in ljubezen«. Ceprav so igralci zelo mladi in mnogi med njimi prvič na odru, so gledalci navdušili z lepo igro, za kar se morajo zahvaliti vestejemu režiserju Ivanu Balantiču. Gledalci, ki so napolnili dvorano, so bili veseli lepega uspeha mlade igralske družine, ki se bori z mnogimi težavami. Brez dvoma bi lahko v Dupljah videli več iger, ki bi jih prikazala domača igralska družina, če bi mladi igralci, polni volje do dela, našli malo več razumevanja pri prosvetnih delavcih. Sedaj vodi igralski družino Ivan Balantič, ki mu gre vsa zahvala za poživitev kulturno-prosvetnega dela v Dupljah. — Zelo umešno pa bi bilo, če bi starši v bodoče ne vodili s seboj majhnih otrok, ki z nemirom, jokom itd. občutno motijo predstavane.

J. G.

BO ŽIROVNIŠKI PEVSKI ZBOR SPET ZASPLA!

Fred leti je obstajal v okviru Kulturnega društva Žirovnica moški pevski zbor, ki je dosegel lepe uspehe, a se je razselil. Ob reorganizaciji prostovnega društva v Slobodo »Franceta Prešernca« je bil ustanovljen mladinski moški pevski zbor, ki je štel okoli 50 članov in se je že lepo razvijal. Med drugim je zasedel na nedavni glasbeni reviji na Jesenicah med osmimi pevskimi zbori drugo mesto. Zbor pa ni imel lastnega pjevovodja, kar je tudi vzrok, da je tudi moški zbor prenehal z delom kot svoj čas moški. Društvo samo, naravno, povevuje ne more vzdrževati, zato bi bilo prav, da bi o nujnosti nadaljnega delovanja pevskega zborna v Žirovnici, oz. Breznici razpravljali tudi na občinskem, ali celo okrajnem svetu Slobod in prostovnih društev in dobrih potrebnih sredstva, ki bi omogočila nadaljnje delovanje zborna, ki s svojim mladim ter svežim materialom še mnogo obeta.

H. B.

OBRAZI IN POJAVI

„Ali ga dajemo“

Mrzlo je bilo še, zima je še vedno radodarno razispala svoje blagodati, čeprav po koledarju že ni imela nobene pravice več. Polovico jezera je pokrival led. Kraje je bil pust in prazen. Redki so bili počasi po cestah in pločnikih, še redkeje so je oglasa avtomobilski troblji. Noč je silla skozi okna.

Ob jezeru je stal hotel, park okrog njega je snival v globokem zimskem spanju. Vrsta avtomobilov je stala pred hotelom, ki je bil razkošno razsvetljen. Zivahnje je bilo v njem.

S prijateljem sva stopala mimo hotela. Zvoki jazza so odmevali iz razsvetljenih soban in razkošno je bilo čuti na ulici prešerno razigranost družbe, smeh in topot razvratnih plesalcev. Ta čas so se odpirala vrata in iz salona je stopil znanec. Spoznal nju je in pozdravil. Lica so mu žarela od razpoloženja. Gostobesedno nam je razložil: »Banket imamo! Al! ga dajemo! Pravzaprav ga že tri dni takole po malem... he, he, he!«

»Kako to?« sva vprašala s prijateljem začudenno. »Zebrijari smo se zbrali, iz vse države smo skušali, da rešimo nekaj vprašanj. Pa kaj. Nič posebnega ni bilo. Ono je bilo hitro opravljeno, zato smo pa ga bolj -na zob dajali-. Ce bi videla, kako smo se ga prvi večer nakresali nekateri! Do petih zjutraj

je trajalo. Potem malo spat in na konferenco...«

»Pa je šlo?« sva mu segla v besedo. »Ni enostavno, sedeti pri konferenci in pazljivo poslušati po prekrotani noči!«

»Eh, kaj bi tisto,« se je ognil odgovoru. Konferenca ni bila nič važnega zan! »Popoldne smo se pa potegnili v hotel za športnike. Povabili smo š

gorenjski obveščevalci

ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA
Zdravstveni dom Kranj, Poljska pot 8, telefon 218, naročila za prevoz bolnikov telefon 04.

MALI OGLASI

Privatnikom malih oglasov ne objavljamo pred vplačilom. — Cena malih oglasov je: Preklic 20 dinarjev, izgubljeno 10 din, ostalo 12 din od besede. Naročniki imajo 20% popusta.

Telefonska številka naročniškega in oglašnega oddelka je: Kranj 475.

Možina Miro, odvetnik v Kranju, Majstrov trg 17 se je preselil na Koroško cesto 1, Kranj (poleg sošice) in se pripravlja cenjenim strankam. — Možina Miro. 517

Sprejememo v službo takoj raznalačca ozir. razvoznika kruha. — Pečarna Kranj. 518

Prodam ženski šivalni stroj (glava nova) in seme luterne. — Janko Fidel, Hraste pri Smledniku. 524

Prodam 6m² suhih hrastovih in češnjevih plohom. Naslov v oglašnem oddelku. 525

Elektromotor 4 KM prodan po zelo ugodni ceni. Naslov v oglašnem oddelku. 526

Prodam žensko kolo, dobro ohraneno inoziemske znamke in psa ovčjaka. — Toporiš Marija, Gorice 2, Golnik. 527

Volžjaka, dobrega čuvaja ugodno prodam. Taksa plačana za 1958. leto. — B. Rangus, zlatar, Kranj. 528

Prodam skoraj nov kombiniran (globok oz. športni) otroški voziček. Poizvede se v upravi lista. 529

Prodam njivo za 5 mernikov poselje. — Gorjan Marija, Primskovo 10. 529

Motorno kolo prodam ali zamenjam z diatonično harmoniko. Naslov v oglašnem oddelku. 530

Prodam 3000 kg krmanskega korenja. — Pojkar Peter, Stara Loka 75, Sk. Loka. 531

Kmečka soba, masivna, mesečnova, ugodno napredaj. — Radovljica, Gorenjska cesta 35. 532

Prodam otroški voziček, kombiniran, bel, že v zelo dobrem stanju. — Pavlin Armand, Huje 66, Kranj. 533

Upokojenci pozor! Lepo stanovanje na deželi v Utiku pri Vodilih zamjenjam za enako v Kranju ali bližnjih okolic. Ostalo po dogovoru. — Feliks Nahtigal, mehanična delavnica, Kranj, Ljubljanska cesta. 534

Iščem gospodinjsko pomočnico, najrajsi upokojenko, ki ima veselje do otrok. Hrana in stanovanje zagotovljeno. — Sajovic Ljudmila, Visoko 38, Šenčur. 535

Iščem pastirja za 3 mesečno pašo na planini Javornik. Plača po dogovoru. Cuderman Jože, Babni vrh, P. Golnik. 536

Iščem žensko za 4-urno populjansko delo v gospodinjstvu. Eventualno dam tudi prenočišče. Sprejemem tudi vajenca. — Colnar Otmar, steklarstvo, Kranj. 537

Upokojenka z otrokom bi bla delat vse kmečka dela na malo kmetijo za hranu in stanovanje. — Oter Ivana, Gorenja vas 104 nad Sk. Loko. 538

Uslužbenko, večjo administrativnih in personalnih poslov sprejemem. Pogoji: dovršena ekonomska srednja šola ali nižja srednja šola

Okrajna posredovalnica za delo Kranj obvešča starše in mladino, ki se obravljajo za pomoč pri izbiro poklica na oddelki za poklicno svetovanje, da ima Poklicna svetovalnica od 1. IV. 1958 dalje naslednji delovni čas:

Ponedeljek od 8. do 14. ure — Psh. Kovač Franc — samo za invalide in odrasle. — Torek od 15. do 19. ure — prof. Oman Ivan — Sreda od 14. do 18. ure — psh. Mencinger Metka. — Četrtek od 14. do 18. ure — psh. Kovač Franc. — Petek od 8. do 14. ure — psh. Kovač Franc. — Od 8. do 14. ure — psh. Mencinger Metka. — Od 14. do 18. ure — prof. Oman Ivan.

Zdravniški pregledi kandidatov se vrajo v Zdravstvenem domu vsak dan od 7. do 11. ure, razen v torkih in četrtkih.

Za področje občin: Bohinj in Jesenice prizne s 1. IV. 1958 redno poslovali Poklicna svetovalnica pri Občinski posredovalnici za delo Jesenice.

Posvetovanje oz. psihološki pregled bo možno opraviti le na podlagi predhodnega zdravniškega pregleda in pa po posebnih napotnicah za psihološki pregled. NAPOTNICE za zdravniški in psihološki pregled bo izdajal mladinski referent pri Okrajni posredovalnici za delo vsak dan od 8. do 12. ure.

Informacije o poklicih, prostih učnih mestih, pogojih učenja, šolanja, sklepanje učnih pogodb itd. dobite pri mladinskim referentom Okrajne posredovalnice za delo in pri uslužbenec občinskih posredovalnic za delo Kranj, Škofja Loka, Tržič, Radovljica in Jesenice.

Ambulantne preglede na terenu bo Poklicna svetovalnica opravljala še po predhodno opravljenih zdravniških pregledih kandidatov in ko bodo zbrani za kandidate tudi vsi ostali dokumenti. Napotnice za zdravniški pregled in zbiranje prijav ter potrebnih dokumentov bodo izdajale oz. opravljale občinske posredovalnice za delo.

Istočasno obveščamo, da se je Okrajna posredovalnica za delo Kranj preselila v prostore Okrajnega ljudskega odbora, drugo nadstropje, sobe št. 50, 51, 52, 53 in 54.

Okrajna posredovalnica za delo Kranj

z najmanj polletno prakso v administraciji. — Komunalno podjetje Škofja Loka. 539

Tovarniško delavko srednjih let, ki bi pomagala v prostih urah v gospodinjstvu, sprejemem. Nudim dobro hrano in stanovanje. Sprejemem tudi starejšo natakarico. Naslov v oglašnem oddelku. 540

V službo sprejemem poslovodjo in prodajalca za trgovino konfekcije v Kranju. Ponudbe in informacije pri Modna oblačila, Ljubljana, Titova 43. 541

Sprejemem takoj pomočnico in vajenčko za galanterijsko stroko. — Trgovsko podjetje ELITA, Kranj. 542

Prodam stavno parcele. — Srednja vas 63, Šenčur. 543

Objave

VPISOVANJE NOVINCEV V PRVI RAZRED OSMELETNIH IN OSNOVNIH SOL V KRAJNU

Vpisovanje novincev v I. razred osmiletih šol in osnovnih šol v Kranju bo v nedeljo dane 13. aprila 1958 ob 8. do 12. ure.

Vpisovali bomo samo otroke, rojene 1. 1951. Vsaka šola bo vpisovala otroke samo iz svojega šolskega okoliša, skladu z odlokom Občinskega ljudskega odbora Kranj o rajočišči šolskih okolišev (št. 20/10-183-57 z dne 5. 7. 1957).

Rajočišča in vse podrobnosti so objavljene po vseh šolah, kjer bo vpisovanje in sicer v osmiletih šolah: Ivan Cankar ter »Lucijan Seljak« v Stražišču in »Simon Jenko«, »France Perešeren« ter »Stan Zagare« v Kranju in v osnovni šoli Primskovo.

Pri vpisu morajo starši obvezno predložiti rojstni (matični) list otroka.

Svet za šolstvo
ObLO Kranj

Komisija za sklepanje delovnih razmerij podjetja »Delikatesa« Kranj, razpisuje naslednja delovna mesta:

1. mesto visokokvalificirana gospodinska delavca za vodstvo novega gospodinskega obraza;

2. 5 mest kvalificiranih gospodinskih delavcev za strežbo gostov v kavarni in restavraciji;

3. 3 mesta kvalificiranih gospodinskih delavcev za strežbo v Šanku;

4. 2 mesi za blagajno;

5. 1 mesto šefa kuhinje;

6. 1 mesto kuvara;

7. 1 mesto slasačičarja;

8. 1 mesto snažilke in perlice;

9. 2 mesta kvalificiranih pokrov;

10. 1 mesto učenca za slasačarski obrt;

11. 2 mesi učencev za pekarsko obrt;

12. 2 mesi učencev za delikatesno trgovino.

Prednost za mesto pod točko 1 imajo gospodinski delavec, ki so vajeni vodstva v podjetjih z znanjem vsaj enega tujega jezika. Prav tako imajo prednost po točkah 2., 3. in 4. gospodinski delavec z znanjem vsaj enega tujega jezika.

Iščem gospodinjsko pomočnico, najrajsi upokojenko, ki ima veselje do otrok. Hrana in stanovanje zagotovljeno. — Sajovic Ljudmila, Visoko 38, Šenčur. 535

Iščem pastirja za 3 mesečno pašo na planini Javornik. Plača po dogovoru. Cuderman Jože, Babni vrh, P. Golnik. 536

Iščem žensko za 4-urno populjansko delo v gospodinjstvu. Eventualno dam tudi prenočišče. Sprejemem tudi vajenca. — Colnar Otmar, steklarstvo, Kranj. 537

Upokojenka z otrokom bi bla delat vse kmečka dela na malo kmetijo za hranu in stanovanje. — Oter Ivana, Gorenja vas 104 nad Sk. Loko. 538

Uslužbenko, večjo administrativnih in personalnih poslov sprejemem. Pogoji: dovršena ekonomska srednja šola ali nižja srednja šola

RAZPRODAJA

Po sklepnu seje Svet za varstvo družine ObLO Kranj se bo vršila razprodaja določenega inventarja blivih jasli JANINA.

RAZPRODAJALE SE BODO OTROŠKE POSTELJICE, MIZICE, STOLČKI, OMARE, PLENICE, RRUHE, ŽABE IN OSTALO OTROŠKO PERILO.

Za sklepnu ustanove in družbene organizacije bo razprodaja dne 2. 4. 1958 od 14. ure dalje v stavbi blivšega vrta na Planini.

Za ostale interesente bo razprodaja dne 4., 7., 9. in 11. aprila 1958

GLEDALIŠČE

PREŠERNOVSKO GLEDALIŠČE KRAJN

Nedelja, 6. aprila ob 16. uri: Radovan Gobec »PLANINSKA ROZA«.

Opereta v treh dejanjih.

Izven in za podeželje.

Nedelja, 6. aprila ob 20. uri: Premiera F. Goodrich — A. Hackett: »DNEVNIK ANE FRANK«.

Igra v dveh dejanjih.

Gostuje DPD »Svoboda« iz Stražišča. — Izven.

KINO

»STORŽIČ« KRAJN: 4. in 5. aprila amer. barvni film »EDINA ZELJA« ob 16., 18. in 20. uri. — 6. aprila ob 10. uri amer. barvni film »BEG IZ TRDNJAVE«, ob 14. uri amer. barvni film »MOŽ Z REVOLVERJEM«, ob 16., 18. in 20. uri amer. barvni film »EDINA ZELJA«.

»TRIGLAV« PRIMSKOVO: 5. aprila ob 20. uri amer. barvni film »MOŽ Z REVOLVERJEM«. — 6. aprila ob 18. uri amer. barvni film »MOŽ Z REVOLVERJEM«, ob 20. uri amer. barvni film »BEG IZ TRDNJAVE«.

»SVOBODA« STRAŽIŠČE: 5. aprila ob 20. uri nemški barvni film »NI PROSTORA ZA DIVJE ŽIVALI«. 6. aprila ob 15., 17. in 19. uri premiera amer. filma »GOSPOD 880«.

NAKLO: 5. aprila ob 20. uri premiera amer. filma »GOSPOD 880«. 6. aprila ob 16. in 19. uri nemški barvni film »NI PROSTORA ZA DIVJE ŽIVALI«.

LJUBNO: 5. in 6. aprila ameriški barvni film »VESELO IZKRIVANJE«. V soboto ob 20. uri. V nedeljo ob 16. in 18. uri.

ZAHVALA

Ob nenadni smrti očeta

JOZETA JURAJEVČICA

Se zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na zadnji poti in položil vence na prerani grob.

Zahvala: Jurajevčič

ZAHVALA

Ob nenadni smrti moža in očeta

KARLA STRAVSA

Se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izkazano pomoč, tolazbo in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Pripravna zahvala delovnemu kolektivu »Zelzarne« na Jesenicah, profesorici in učencem 6. a razreda v Stražišču ter vsem ostalim za darovane vence in cvetje na njegov prezgodnji grob.

Kranj, 29. marca 1958.

Zahvala: Zena in hčerka

ZAHVALA

Vsem, ki so nam ob nenadomestili izgubi moje ljubljene žene in mame

FRANCISKE LEGAT

roj. Gašperj

Izkažali toliko sočutja, izrekali in posiljili sožalja, se v tolikem številu poslovili ob nje, ji poklonili vence in šopke in jo spremili do preranega groba, naša prisrčna zaščita.

P

**Prešernov pevski zbor
poide v Francijo**

Letošnjih mednarodnih tekmovalnih amaterskih pevskih zborov v Arezzu (Italija) in Charleroi (Belgia) ter druge internacionalne olimpiade v Parizu se bodo na podobu Zveze kulturno - prosvetnih društev FLRJ udeležili tudi nekateri jugoslovanski amaterski pevski zbori. V ta namen je bila osnovana zvezna žirija, ki je pretekli mesec obiskala tiste zbrane, katerih kvalitete bi ustrezale konkurenči na mednarodnih tekmovanjih. Žirijo so tvorili predsednik društva jugoslovenskih skladateljev prof. Slavko Zlatić iz Zagreba, dirigent Rado Simoniti iz Ljubljane in skladatelj Marko Tajčević iz Beograda.

Od slovenskih mešanih pevskih zborov so bili pripomenci k avdiji pevski zbor Glasbena matica, Ljubljanski zvon, France Prešeren in Kranj, Akademski pevski zbor Tone Tomiček, Učiteljski pevski zbor Emil Adamič in Akademski pevski zbor Vinko Vodopivec, Žirija je končno določila, da pojde na drugo internacionalno olimpiado v Pariz mešani pevski zbor France Prešeren iz Kranja in Akademski pevski zbor Branko Kršmanović iz Beograda. Druga dva zbara, med njima Akademski pevski zbor Vinko Vodopivec pa bosta odšla na mladinski festival v Belgijo, medtem ko se bosta dva zbara udeležila tekmovanje v Italiji.

Tokratna odločitev žirije, ki je avtovila Prešernov pevski zbor med najboljše jugoslovanske amaterske zbrane, je nespornej dokaz zborovih kvalitet. To pa je hkrati tudi dovolj zgovoren poziv pristojnim organom, da končno vendarle zagovore zboru ustrezen študijski prostor, ki bo temu glasbenemu telesu omogočil nemoteno umetniško rast in še višjo kvalitetno raven. S.

**SLOVENSKI OKTET
SPET V KRAJNU**

Slovenski oktet, ki je s svojim koncertom že pred letom navdušil kranjsko občinstvo, bo v petek, 11. aprila znova koncertiral v Prešernovem gledališču v Kranju, in sicer ob 18. in 20. uri. — Zavidljivi uspehi, ki jih je zbor zabeležil zadnja leta doma in v tujini, jamčijo, da pevci tudi tokrat ne bodo razočarali Kranjčanov.

IZŠLI SO LOŠKI RAZGLEDI IV

Z več kot dvomesečno zamudo, ne po krivdi založnika - Muzejskega društva v Skofji Loki, so »Loški razgledi IV« vendar le izšli.

Ker smo letošnjo vsebino predstavili že ob občinskem prazniku, naj se tokrat omejim le na nekaj pohvalnih in kritičnih pomemb. Kot kaže letosnjaja notranja podoba, so si »Loški razgledi« v štirih letih pridobili precejšen krog stalnih znanstvenih sodelavcev in s tem precejšen ugled, saj jih citirajo celo znanstvene publikacije; tem primereno so letos dodani tudi izvlečki, povzetki (Zusammenfassung) v nemščini, vendar le ponokod še pogrešamo, poseljeno pri odkrivanju sorodnikov loškega gotskega svečnika Emanuela Cevca itd. Ti izvlečki in nova kronološka ureditev oddelka »Razgledi« - razprave so vrste po strokah od geologije do najnovejših dogodkov loške zgodovine - NOB, nam kažeta,

Posveti o dramski dejavnosti po občinah

Prvi posvet zajel prosvetna društva OBLO Bled

Svet Svobod in prosvetnih društev okraja Kranj je na seji dne 7. marca t. l. osvojil predlog dramskega sestava, da sklice posvetovanje o dramski dejavnosti po vseh občinah v okraju. Posveti naj bi se udeležili predsedniki društva, režiserji in predsedniki dramskih odsekov, da bi v glavnem pogovorili o načrtu delu dramskih družin in društva, o dvigu kvalitete, o tečajih, o gostovanjih ter problemih, ki tarejo društva.

Prvi posvet je bil 28. marca na Bledu. Udeležil se ga je tudi predsednik KUD »Partizan Leon«, Ludvik Knafelj.

Pred glasbeno revijo v Kranju

Na ustanovnem občnem zborni Svet Svobod in prosvetnih društev občine Kranj so sklenili 17. in 18. maja prirediti v Kranju glasbeno revijo. Nastopili naj bi pevski zbori, orkestri, godbe na pihala in manjši vokalni in instrumentalni ansamblji. Zeleti bi bilo, da bi se revije udeležili tudi gojenci glasbenih šol. V takovih bodo vključene tudi banetne skupine.

Revija ne bo imela tekmovalnega značaja. Njen namen bo prikazati dosedanja prizadevanja za čim širšo glasbeno in ba-

števnih društev Slovenije Viktor Malovrh iz Ljubljane. Ugotovili so, da so društva preveč osamljena, da si mnogokrat ne znajo pomagati iz na videz težkih problemov; s takšnimi posvetovanji pa bi bilo moč s pomočjo krajevnih činiteljev težave, ki tarejo prosvetna društva, opraviti.

Kulturno - prosvetno društvo »Partizan Leon« z Boh. Belo želi že dlje časa obnoviti pevski zbor, nima pa potrebnega instrumenta za pouk. Nekaj časa predsednik KUD »Partizan Leon«, Ludvik Knafelj.

Tokratni posvet na Bledu je pokazal potrebo po ustanovitvi se so posluževali klavirja nekega privatnika, pozneje pa so se nadlegovanja naveličali. Iz razgovorov pa je bilo ugotovljeno, da se v Gorjah pri Partizanu nahaja kar dva klavirja, ki ležita na podstrelju, ne da bi jih kdaj uporabljali. Na to ugotovitev je odveč vsak komentar.

In še en problem, ki so ga obravnavali na posvetu. Blejska dramska skupina, ki je imela pred časom več kot 50 članov, je bila delavna. Več kot dve leti pa je ta dramska družina popolnoma pasivna. Stavba, v kateri so prirejali igre, je last TVD »Partizan« Bled. To društvo pa je iz neznanih razlogov zaklenilo oder, tako je KUD ostalo brez ustreznih prostorov. Menim, da bi bilo moč med KUD Bled in »Partizanom« doseči sporazum, tako da bi lahko obe društvi uporabljali iste prostore.

Letos spomladi bo Zveza Svobod in prosvetnih društev Slovenije organizirala v Ljubljani dramsko šolo. Na ta tečaj bo Svet Svobod in prosvetnih društev okraja Kranj poslal tovarše, ki se zanimalo za dramsko umetnost. Iz občine Bled bo verjetno poslan na tečaj, ki bo trajal dva meseca, režiser in občinskega Svetu Svobod in prosvetnih društev, ki naj bi v prihodnje reševal vse probleme, ki jim prosvetna društva v občini sama niso kos. A.S.

P.L.

S SLIKARSKE RAZSTAVE V KRAJNU KRAJINE, PORTRETI IN KOMPOZICIJE IZIDORJA MOLETA

Slikar in restavrator Izidor Molè, ki tokrat razstavlja v kranjskem Mestnem muzeju, se izjavlja v treh smereh: v krajnah, portretih in zadnji čas posebno v kompozicijah z močno poudarjenimi vsebinskimi, ozir, idejnimi težnjami. Stilno vzeto je lirični realist, ki respektira priročno resničnost, a se pri tem ne spušča v grobi naturalizem, marveč raje idealizira po naravi dane oblike. Modne novosti so mu tuje, zato ironično izjavlja, da sodobnim smerem in abstractizmu na ljubo zaenkrat še ne namerava skočiti iz svoje realistične koče. Od otpljive predmetnosti zelo redko odstopa, in sicer samo takrat, kadar mu gre za izrecno podprtjanje te ali one misli, tega ali onega razpoloženja z likovnimi pomagali, ki ne odgovarjajo dejanskemu stanju stvari. Odlikuje ga nežno ter ubrano sestajanje barv, iz katerega pa pogosto preveč očitno udari zeleni ton. V tej zvezi sicer pravi, da je slovenski pejaž prav res močno zelen in da si ga slikarji zgolj zaradi sitnosti kritikov ne drznejo slikati takšnega kot je torej zelenega. Nekdaj rahlo opaznega Stupičevega in G.A. Kosovega vpliva se je Molè doma popolnoma znebil, še vedno pa velja, da je — ne posmenvalec (!) — temveč pristaš

nadaljevanja Pavlovčeve krajinske tradicije, zato večini njegovih krajin, kakor tudi portretov, ne manjka čustveno mehkočrnega nastrojenja. Resnica je tudi, da včasih koketira z romantičnim realizmom 19. stoletja in da mu zato, kakor sam pripoveduje, očitajo kritiki francoskega slikarja Corot-a. Kar zadeva njegove grafike, so lične in privlačne. »Svindlov« v grafiki ne maram, zatrjuje, »sem za klasično črno-belo umetnost in za pisane mavrice, ki jih grafiki podtika modna sedanjost!«

— o —

Od razstavljenih vedut vzbujajo pozornost zlasti: »Kranj pozimi« (1958), »Zimska pokrajina« (1957) in »Gorenjska pokrajina« (1955). Med portreti je slikarsko daleko najboljša »Italijanka« (1957), pri kateri gre za modiglianijevski tip obraza, odet s pompejansko-helenistično par-

Kompoziciji »Dnevnik odkrivanja fresk v Vrbici« (1957 in »Spomin« pa pomeniti korak naprej v razvoju Molètova slikarstva. Iz »Spomina«, ki prikazuje otročad krog kmečke peči, vede pravcato cankarjansko vzdružje

film, ki jih gledamo

GOSPODAR BALLANTRAEA

Jalovo iskanje, če bi se našeli od ameriškega barvnega filma »Gospodar Ballantraea« kakršnihkolik umetnostnih stremljenj. Gre za zgodovinsko-pustovski film, ki očitno nima drugega namena kakor zabaviti. To se mu tudi v veliki meri posreči. Zgodba je zasnovana na zgodovinskih virih o školskih gorjancih, ki se bore za ponovno vrnitev angleške kraljeve v roke Stuardov. Zgodovinske vernošti je, kot običajno pri filmih tega žanra, zelo malo. Zgodovina služi scenaristu Herbu Meadowu zgoj kot sproščil moment in konflikt, iz katerega se razvije gusarska odsejada glavnega junaka. Ni pa moč zanikit, da film ni spremno grajen. Sicer pa — napeti prizori s sijajnim sabljenjem, zgoščena pripoved brez domačic in lepe barve. To je pa tudi vse, kar bodo ljubitelji pustolovskih zgodb urli na filmskem platnu. Film je režiral William Keighley, produ-

cija Warner Bros. Tudi ime slavnega znanca in nepremagljivega junaka iz podobnih filmov — Errola Flynna ne more dvigniti filma nad povprečje.

GOSPOD 880

je svojevrstna ameriška filmska komedija v črno-beli tehniki, ki je zrasla, kar lahko vidimo, pri vsakem kadrn, iz oddišnega scenarija. Na filmski trak so posneli zgodbo o malce samosvojem, simpatičnem stričku, ki ponareja bankovce po en dolar. Razen tega, da je film zelo zabaven, ima še nekaj, kar daje zgodbi poseben čar: pričevanje je namreč prezela z globoko in nevsičivo človeško noto, ki sprošča v gledalcu nagnjenje k dobremu in veri v človekove vrline. Tudi dialog je dober — kar blesti od duhovitosti. Ena je jasno: film je delo mojstrov, scenarista Roberta Riskina in režisera Edmunduda Gouldinga. Glavno vlogo »gospoda 880« tolmač Oscarjev nagrader Edmund Gwenn. — Ocena: odlično!

Pred 3. premiero DPD „Svoboda“ Stražišče

Usoda, ki je pretresla svet

Nekako tri leta bo tega, kar je začela drama ameriških dramatikov Francesa Goodricha in Alberta Hacketta Dnevnik Ane Frank svojo z neštetimi lavorikami ovenčano pot po ameriških in kraljevih omenjanih pot po evropskih odrih. V sezoni 1956/57 pa jo je

z velikim uspehom uprizorilo tudi SNG v Mariboru v režiji nashega rojaka Petra Malca. — Kasneje so Dnevnik uprizorjala tudi druga slovenska poklicna in amaterska gledališča. Zdaj ga bomo doživel tudi v Kranju, in sicer v uprizoritvi DPD »Svoboda« Stražišče.

Dnevnik Ane Frank opisuje usodo židovske družine, ki je moralna leta 1933 zapustiti Nemčijo in ki je našla zatočišče v Nizozemski, a se je moralna leta 1942, ko so začeli nacisti tudi tamkaj vedno hujje preganjati Žide, zateči v prisrečno skrivališče v Prinsengraahu v Amsterdamu. Tu so preživel v nenehnom strahu in vsakodnevnih tegobah dve leti. Nekega dne v avgustu 1944 jih je odkrila nemška policija — tu pa se je začela pot v smrt, ki se je končala v zloglasnem nemškem taborišču Bergen-Belsen. V tem taborišču je Ana mesec dni pred obnovitvijo umrla za tifusom. Njena usoda pa bi nam ostala skrita kot usoda mnogih, ki so postali žrtve zasplojenosti in krvic tistih let, če ne bi zgolj naključje ohranilo zapiskov njenega dnevnika iz Prinsengraha.

In tako se je zgodilo, da so zapiski 13-letne deklec najstjet let po njeni smrti pretresli svet. To kar nam Ana v svoji prosti vendar tako globoko čuteci govorici poroča o ljudeh iz podstrelja, ki so se morali skrivati samo zaradi tega, ker so pripadali drugi rasi, je postal najprestrijivejši »document humaine« našega časa, hkrati pa je dosegel največji literarni uspeh. Vsak dogodek je Ana vsesteno zabeležila v svoj dnevnik: male in velike prepire, upanja in razočaranja, pa tudi najgloblje skravnosti svojega mladega srca.

Zapiski prenehajo dne 1. avgusta 1944. 4. avgusta je namreč Gestapo odkril njihovo skrivališče. Da je delo po svoji nenavadni zasnobi, dalje zavoljo ostro risanih značajev in psihološko poglobljenih konfliktov, zelo zatevno, ni nobenega dvoma. — Prav zategadel utegne marsikdo podvomiti v uspeh uprizoritve. Kaj ni delo le nekoliko trd oreh za amatersko igralsko družino iz Stražišča, čeprav ne kaže zanikit kvalitete, ki so jo dosegli v minulih sezoni. Seveda pa bi storili napak, če bi letosnji, režijsko ne prevēci uspeli uprizoriti jemali kot prognozo, ki bi Dnevniku Ane Frank že vnaprej prerokovala polom. Ne — kajti to pot so igralcem iz Stražišča prisločili na pomoč poklicni igralci blivšega Prešernovega gledališča. V naslovni vlogi bo nastopila Anka Cigojeva, v ostalih vlogah pa Helena Skebe-Mikeln, Jože Zupan in Jože Kovacič. In še eno jamstvo, da bo uprizoritve uspešna: delo bo režijsko pripravil režiser Slovenskega narodnega gledališča iz Maribora, Peter Malec. Okusno in funkcionalno sceno je zamislil Saša Kump.

Premiera bo 6. aprila v Prešernovem gledališču v Kranju. — Da je delo po svoji nenavadni zasnobi, dalje zavoljo ostro risanih značajev in psihološko poglobljenih konfliktov, zelo zatevno, ni nobenega dvoma. — Prav zategadel utegne marsikdo podvomiti v uspeh uprizoritve. Kaj ni delo le nekoliko trd oreh za amatersko igralsko družino iz Stražišča, čeprav ne kaže zanikit kvalitete, ki so jo dosegli v minulih sezoni. Seveda pa bi storili napak, če bi letosnji, režijsko ne prevēci uspeli uprizoriti jemali kot prognozo, ki bi Dnevniku Ane Frank že vnaprej prerokovala polom. Ne — kajti to pot so igralcem iz Stražišča prisločili na pomoč poklicni igralci blivšega Prešernovega gledališča. V naslovni vlogi bo nastopila Anka Cigojeva, v ostalih vlogah pa Helena Skebe-Mikeln, Jože Zupan in Jože Kovacič. In še eno jamstvo, da bo uprizoritve uspešna: delo bo režijsko pripravil režiser Slovenskega narodnega gledališča iz Maribora, Peter Malec. Okusno in funkcionalno sceno je zamislil Saša Kump.

Premiera bo 6. aprila v Prešernovem gledališču v Kranju. —

Ana Frank:
»Klub vsemu
verujem v dobro, ki je v
Ujudeh. — — —

Janko Krek

OTROK NAJ SPI SAM!

Otrok mora že s prvim dnem imeti lastno ležišče, bodisi da je to košara ali posteljica. Uporabljati ga sme samo on in to ležišče naj bo strogo ločeno od ostalih ležišč.

»Košaro bom kmalu zamenjal s posteljico«

Materje in očetje otroke radi razvajajo na ta način, da jih zvečer ali zjutraj za kako urico vzamejo k sebi v posteljo. S tem otrokom samo škodejo, saj morajo potem malčki vdihavati zrak, ki je nasičen s škodljivimi izparinami odraslih.

Dojenčkov ležišče mora biti do šestega meseca popolnoma ravno in trdo, da se otroku ne ukrivi hrbitenica. V blazino nabašemo na drobno razcefrano kozuzno ličkanje ali pa konjsko žimo, morsko travo ali volno. Ličkanje je pripravno zlasti zato, ker je poceni in ga lahko večkrat menjamo.

Prve mesece dojenčku ne dajemo pod glavo nobene blazinice. Pokrivamo ga z

MODA

Moški športni jopič za izlete iz karirastega blaga

V aprilu bomo že lahko oblekle pomladanski kostim

V 22. številki »Glasa Gorenjske« smo na družinski strani objavili prispevki »Gospa iz boljše družine«. V zvezci s tem pojasnjujemo, da ta prispevki ni v zvezci z družino tov. Rekarja Ivana, Kranj. Cesta na Golnik 11.

lahko in mehko odejo, ki jo na nogah in traci privežemo na rob posteljice, da se ponoči ne more razkriti in prehladi.

V košarici postimo otroka spati le tokrat, dokler se ne začne dvigati. Potem ga preselimo v posteljico z ograjo. Letvice morajo biti vdelane tako blizu skupaj, da otrok ne more skoznje z glavico. Sprednja stranica ograje mora biti premična v navpični smeri, da lahko neoviramo postiljam in devljemo otroka v posteljo.

Za šolarke, ki svoje posteljice navadno prerastejo, si v majhnem stanovanju omislimo posteljo v nadstropjih ali pa zložljive postelje. Če pa imamo dovolj prostora v sredstev, potem se bomo odločili morda celo za kavč, ki ga bomo postavili v dnevno sobo.

»Košaro bom kmalu zamenjal s posteljico«

Za prtiček potrebujemo 40 × 45 cm blaga. Obrobimo ga s krpinami ali ga ozko obkvakačamo. S križci ali krpinami ga razdelimo v posamezna polja kot vidite na sliki. Nato narišemo v polja po enživalski motiv in ga izvezemo s stebličnim vzbodom. Prtiček je lahko enobarven ali pisan. Z vezenjem bomo zelo hitro govor.

Z istimi motivi lahko okrasimo tudi torbico in slinček. Za torbico potrebujemo 23 × 40 cm blaga, ki ga preganemo v 3 dele. Ob straneh ga sešijemo, nato pa obrobimo po želji.

Slinček meri 23 × 31 cm. Vratni rez je globok 6 cm, širok pa 10 cm. Obrobimo ga z ozkim robom, ob straneh spodaj pa okrasimo kot prtiček ali torbico.

PRTIČEK za ateaška mizica

Andra, bi šel ti danes na roditeljski sestanek? Je Slava vprašala moška, ki je udobno zlekjen bral časopis na divanu. Ona je med tem pomivala posodo.

»Ne utegnem, moram nazaj v pisarno. Nujno delo me čaka. Sicer pa ne vem, čemu ne greš ti. Dosej si redno hodila.«

»Prav, bom šla pa jaz, saj delo vedno počaka.« je očitajoče dejala Slava, ki je

tisto popoldne nameravala likati perilo.

Andrej je njene besede preslišal. Zapoplil se je v branje, drugo ga ni več zanimalo. Zdalo se mu je samo po sebi umevno, da Slava opravi vse gospodinjsko delo in da razen tega skrbi še za vzgojo obeh otrok. Njene očitke je Andrej pojmoval le kot žensko »godnjanje.«

Cez kaki dve uri se je Slavin mož dvignil in odšel po svojih »službenih opravilih. V pisarni se je ustavil samo mimo grede, potem pa je zavil v kavarno. Tam je našel Jožeta in Dušana, ki sta bila prav tako kot on stalna gosta. V njuni družbi se je običajno dolgo zasedel. Ure so ob turški in konjaku tako hitro minavale, da se je včasih vrchal iz »pisarnje« šole ob desetih, enajstih ali celo opoloči. Svojih hčerk večkrat po ves teden ni videl. Preveč je »zaposlena.«

Ljudje pravijo, da se Andrejevi družini lepo godi. Pravzaprav jim res ni nič budega. Starša sta obavda v službi, otroka pa sta tudi že toliko odrasla in razumna, da jima ne povzročata prevelikih pregašnic. (Za njun uspeh v šoli skrbi seveda mama.) Približno enkrat na mesec gredo vsi člani družine skupaj na sprehod, od časa do časa pa pelje vzorni mož ženo tudi v kino ali v kavarno.

Na zunaj res vzorna družina. Njena prava podoba pa je precej drugačna. Življenje obeh zakoncov je skupino samo je za ljudske oči. Slava je že zdavnaj zavila lastno življenje. Posvetile se je predvsem otrokom. Brez njiju ne bi vedno vzdrlala pri povratu, vase zaverovanem možu, ki ji v njenih prizadevanjih nikoli skušal pomagati.«

Slavo zaradi njene močne življenske volje in delavnosti povsod zelo cenijo. V občinskem svetu za šolstvo se je posebno hitro uveljavila, ker so njeni predlogi vedno zreli — premišljeni, čisto nekaj drugega kot globokoumna kavarnika razglabljanja njenega moža o pravilni vzgoji mlade generacije in možnostih boljšega življenga. —ey

RECEPTI

JEDILNIK
KOSILO

Zelenjavna juha z zdrobom
Sunkini žvitki
Jabolčna krema

Juha: košček zeleni, peteršilija, korenja, glava ohrovta, žlica masti, zrcime, 10 dkg zdroba.

Na masti opravi dobro zrezano čebulo, dodaj nastrgano zeleno, korenje, peteršilj, narezani ohrov, dolij malo vode, pokrij in duši do mohkega. Kuhani zelenjavci dodaj zdrob, nekoliko opravi, zalij z juho ali vodo in prekuhanj; zadnji soljo, paradižnikom in poprom.

Zvitki: sunko narezi na rezine. Vsako rezino napolni s kislim zeljem, zvitj skupaj, pretakni z zobotrebcem in opravi na masti. V isti masti napravi iz moke in začimbi prežganje. Zalij z vodo, nato kuhanj v tej omaki zrezke z zeljem 1 uro. Na mizo postavi z dušenim rižem ali zabeljenim krompirjem.

Krema: drobna jabolka olupi, deni v kozico, potresi s sladkorjem in specijami.

V kotličku zmešaj 2 rumenkaka, 1/2 litra jabolčnega soka, 1 vanilijev puding, 10 dkg sladkorja in malo vanilije. Steptaj nad soparo, da se prične gostiti. V skodelice za kompot deni najprej pečeno jabolko, nanj polij krema in postavi na hladno.

VEČERJA

Krompir s testeninami in grahom: kuhan olupljen krompir zreži na masti. Prepravi čebulo, dodaj na lističe zrezani krompir, kuhanje testenine in dušen grah. Potresi z naribanim sirom in peci 15 minut v peči.

PRIPOMBA: V zelenjavnih trgovinah v Ljubljani prodajajo v polvinilnih vrečicah grah iz hladilnice v Dekaniji. Uporabljamo ga kot svežega in je brez prikusa. Gospodinje sprašujejo, zakaj tega graha ni naprodaj v kranjskih prodajalnah. Pa tudi zelenjava za dlužev in svežo papriko bi marsikater kupila, a je v Kranju ne more dobiti.

Za krajše večerne urice

Križanka
št. 4

1	2	8	4	5	6	7		8	9	10	11	12	13
14								15					
16		17					18					19	
20	21		32							23			
24		25		26					27				
28			29		30			31					
32				33	34	35							
	36			37		38			39	40			
41	42			43	44		45						
46			47		48		49						
50			51				52		53				
54		55					56		57				
58	59			60			61						
62				63									

Vodoravno: 1. vescloigra s petjem, 6. glavno mesto Armenike SSSR, 14. dam proti vrnitvi, 15. neomadelevana, čista, 16. reka v Sibiriji, 17. geometrijsko telo, 19. junaka pesem, 20. može (angleško), 22. inala, 23. oblika pomožnega glagola, 24. država v prednji Aziji, 26. rimski cesar, 27. del suhe zemlje obdan z morem, 28. država v Aziji, 30. egiptansko božanstvo, 31. prizor, 32. premoženje, 34.

delavec v kamnolomu, 36. trušč, nemir, 38. preganjati, 41. znamka znanih kosmetičnih izdelkov, 43. znažana nota, 45. letalec, 46. glasbeni znak, 47. ostrega pogleda, 49. žensko ime, 50. enote za merjenje upora, 51. znaten češki kralj, 53. cilj miroljubnih in svobodoljubnih ljudi, 54. osebni zajemek, 55. kirurško posega, 57. japonska dolinska mera, 58. vrsta blaga, 60. muslimanski post, 62. ime predsednika vlade SSSR, 63. kontinent.

Navpično: 1. svarila, 2. dvignem, 3. glej 43. vodoravno, 4. kriminalno dejanje, 5. samo eden, 6. trinog, 7. ljubitelj, 8. le-to, samo to, 9. ocene, 10. vrba, 11. rimsko število, 12. hlapljiva tekočina, topilo za lak, 13. pomota, 18. prisilen sem, 21. uravnavati, 23. nepoden, 25. elektroda, 27. dam red, 29. zala, 31. pramen, 33. podredni venzik, 35. kraj pri Ljubljani, 37. nasilje, 39. tisti rak (v Štajerskem narejaju), 40. ime in priimek prve slovenske filmske igralke, 41. homogen, 42. razpolavljanje, 44. tesarsko orodje, 47. zid, 48. trgom po šivih, 51. pijan, 52. deli telesa, 55. glej 50. vodoravno, 56. prislov, 59. okrajan vevnik, 61. začetnici prizmka in imena hrvaškega skladatelja (1831–1914).

RESITVE

IZ PREJŠNJE STEVILKE

Piramida: 1. o, 2. ro, 3. por, 4. krop, 5. Kropa, 6. kopira, 7. pritoka, 8. pristoka, 9. prostirka.

Stevilčica: 1. pravnik, 2. Kovinar, 3. novinar, 4. patrola, 5. krokodil, 6. Koritan, 7. Paganini, 8. Neapelj, 9. Jalovec, 10. profesor, 11. prototip.

Pismo z avto ceste

Prilipe, dne 28. III. 1958.

DRAGI TOVARISHI

Odkar smo brigadirji in brigadirke 1. MDB Stane Zagor iz Kranja odšli na gradnjo avto ceste »Bratstva in enotnosti«, je minilo že 18 dni. Namenila sva se, da se Vam javita in napoveda, kako se imamo, obenem pa Vas tovarisko pozdravljava.

Naša brigada je v majhni vasici Prilipe pri Brežicah v naselju MDB »Majda Šilc« št. 11, oddaljenem od postaje Brežice kakih 7 km. Naselje stoji ob nizkem dolenskem gričku — naši brigadirji mu pravijo »mali Mount Everest«. Na vrhu tega grička pa bo stalo bodočo naselje, ki ga gradimo za brigade. Te pridejo 1. aprila (7 po številu). Težko jih že čakamo in pozdravili jih bomo z velikim veseljem. Do prihoda nas loči le še nekaj dni, zato moramo pobiti, da se bodo lahko nastanile v urejenih barakah.

Razen dveh že postavljenih barak, ki smo ju tu dobili, moramo postaviti še 6 novih, potem moramo urediti oziroma zgraditi do barak dovozno pot v dolžini 420 m. Izkopali smo že 700 m jarka in položili cevi za vodovod, ki bo koristil tudi prebivalcem vasi. Dalje gradimo veliko, udobno kubinjo, štabne prostore, ambulanto, skladišče itd. Vse to mora biti urejeno do 1. aprila, ravno tako pa tudi vsa okolica okrog naselja.

Vsi brigadirji in brigadirke smo ponosni, da nam je bila zaupana častna prvenstvena naloga pripraviti vse za delovne brigade.

Razen vsega obširnega tehničnega dela pa nam je vseeno ostane nekaj časa za naše brigadno življenje, ki je zelo pestro in živabno. Živimo v prijateljstvu in slogi kot ena sama družina. Pridno se pripravljamo na Dan brigadirjev ter na začetek prvega dela na trasi. Za otvoritev del bomo na čast 1. aprila kurili taborni ogenj, imeli bomo lep kulturni program, na dan 1. aprila bomo pa zgodaj zjutraj odkorakali v Novo mesto, kjer bo velik slavnostni miting, nato pa začetek gradbenih del.

V naši brigadi je nekaj žalivcev, ki nas zavajajo z raznim salami, včasih si pa tudi privočijo kakega posameznika med nami, seveda brez zamere. Tudi športnikov innamo precej in ker ne manjka športnih rezervitov, se pridno udejstvujejo, pogrešamo pa žal glasbene instrumente, zato priporočamo vsem, ki še pridejo za nami, naj prineso s seboj glasbala. Za danes naj bo dovolj, ko pa se prične delo na cesti, bo nekoliko več časa za naše notranje brigadno življenje pa vam bova lahko kaj več poročala o tem. Do tedaj pa vsem tovariske pozdrave z brigadirskim »Ho-ruk!« Franci in Srečko

„Posestvo bo najboljše na Gorenjskem“

Ali bo cerkljanska občina spremenila svoj odnos do tamkajšnjega posestva?

Na cerkljanskem kmetijskem posestvu že dve leti nišlo tako, kot bi moral. Gospodarstvo je nadzorovalo in letni obračuni kažejo izgubo. Vzrok za takšno stanje je več. Gotovo nekdajni upravnik ni bil kos svojim nalagam, kakor pravijo, je gospodaril precej slabo. Tudi kolektiv kot celota ni znal upravljati svojega posestva. Kaže, da delavci na tem posestvu niso imeli prave zavesti in dovolj pojma o delavskem upravljanju. Namesto, da bi skušali urediti gospodarstvo sami — če že upravnik tega ni bil sposoben — so raje izkoristili slabe razmere in delali takoj, kot se jim je zjubilo. Posledica tega je bila, da je storilnost dela izredno padla, padla pa je tudi kakovost opravljenega dela. Medtem ko so skoraj vsa kmetijska posestva na Gorenjskem povečala pridelavo na hektar, cerkljansko posestvo ni napredovalo. Lani, recimo, ko je bila zelo ugodna krompirjeva letina in smo na Gorenjskem pridelali povprečno po kakih 210 mtc krompirja na hektar, so ga na cerkljanskem posestvu pridelali le 163 mtc na hektar (pa še tega je kasneje precej).

V gospodarskih poslopjih bo odslej naprej prav gotovo več reda

uničil mraz. Pri pšenici so imeli izmed vseh gorenjskih družbenih kmetijskih posestev najmanjši hektarski donos — le 16 mtc na hektar. Zita niso pravočasno spravili, krma jim je gnila na travniku, molnlost krv je bila izredno nizka itd.

Teh podatkov pa ne navajamo zato, da bi podkrepili trditve o slabem gospodarjenju, temveč da bi nazorno pokazali, kam pripelje posestvo slaba uprava in preslaboten kolektiv, ki ju ljudski odbor in skupnost občine pustijo delati po svoje, brez prave pomoči in kontrole.

POISKATI JE TREBA VZROKE

O vsem slabem na cerkljanskem posestvu je pred nedavnim govoril na seji Okrajnega ljudskega odbora Kranj tudi cerkljanski odbornik. Mnogo hudega je povedal o gospodarjenju na posestvu. Iz njegovih besed je skoraj zvenela želja, naj bi posestvo upkinili.

Skoda, da tovariši ni govoril tudi o vzrokih, ki so pripeljali do težav, o tem, kaj so storili v občini za ureditev razmer. Posestvo namreč ni republike zase. Del občine je in od njega ima lahko občina velike koristi, seveda pa tudi škoda. In če ima občina škodo, potem tega ni kriv le upravnik, temveč tudi občinska skupnost. Konkretno: da ima občina izgubo s posestvom, so precej krivi Cerkljani sami. Marsikdo izmed njih se je namreč le škododdajo režal gnili krmi na travnikih in plevelu na njivah, češ, poglejte, takšno je »socialistično gospodarstvo« (seveda dokler plevel ni pričel siliti tudi na njegovo njivo), ni pa skušal na ta ali oni način vplivati na občinsko skupnost, da se razmire na posestvu urede.

Da ni vse v redu z odnosi občinske skupnosti do družbenega posestva, kaže tudi glasovanje občinskega ljudskega odbora o garanciji posestvu za najetje kredita za obratna sredstva. Odborniki so bili odločni nasprotniki, da bi občina še naprej dala garancijo in krila morebitne izgube.

POSESTVO LAHKO POSTANE VZORNO

Res je težko občini s 30-milijonskim proračunom kriti 3 ali 4 milijonsko izgubo družbenega posestva. Toda to naj bo zadnja šola, zadnja izkušnja kolektiva in občinske skupnosti. To naj vendar že razbije mišljeno, da je posestvo »državno«, da je ureditev posestva stvar drugih in ne Cerkljanov. Družbeno posestvo je predvsem občinsko, občinsko v slabem in dobrem in če je cerkljansko posestvo slab, ga mora popravljati tudi občina. Ko bo posestvo enkrat na nogah, bodo imeli predvsem Cerkljani od tega koristi (tedaj gotovo ne bodo zahtevali, naj okraj pobere dobiček, kot zahtevajo to sedaj za izgubo). Skoda, da tega še ne vidijo vsi tamošnji odborniki. Upajmo pa, da bo drugo glasovanje o garanciji drugačno, da bodo v Cerkljah zagrabili stvar na pravem koncu.

Kaže, da se na posestvu razmire že urejajo. Kolektiv se pričenja zavedati svojih nalog, prišel pa je tudi nov upravnik-strokovnjak, ki obeta, da bo podjetje spravil na zeleno vejo. V pogovoru nam je dejal, da bo do konca 5-letnega perspektivnega načrta razvoja kmetijstva, to je do konca leta 1961, postalcerkijansko posestvo najboljše družbeno posestvo na Gorenjskem.

Toda to, da se bodo razmire uredile in uresničilo to, kar obetajo napovedi, ni odvisno samo od upravnika in kolektiva. Prihodnje glasovanje o garanciji kmetijskemu posestvu za najetje kredita za obratna sredstva pa bo pokazalo, ali se občina tega zaveda.

A. C.

DROBNJARIJE

iz Zgornjesavske doline

Od Jesenice pa do jugoslovansko - Italijanske meje v Ratečah je 30 km. Toliko torej, kolikor meri Poljanska ali Kokrska dolina. Vse tri doline imajo marsikaj skupnega; med drugim je značilno to, da se vse tri končujejo v pomembnih turističnih ali industrijskih središčih. Medtem ko je čevljarska industrija že močno razgibala družbeno življenje v Zireh in se je — posebno v zadnjem času — razgibalo zlasti kulturno delovanje na Jezerskem, pa bi za Rateče lahko uporabili naslov znanega Remarquevega romana »Na zahodu nič novega«. Tako na primer kar se tiče kulturnih prireditvev. Dvorana je dovolj velika in tudi oder ni tako majhen, da se ne bi na njem dalo nič storiti. Težko bi bilo trditi, da je s tistimi nenačrtimi, slučajnostimi gostovanji z Dovjega ali iz Kranjske gore že vse storjeno. Včasih poskusijo tudi domačini sami, kakor n. pr. lanskoto leto za 29. november. Vendar brez človeka, ki bi to delo vodil, je težko. Na SZDL na Jesenicah že razmišljajo o tem, kako bi ljudem pomagali; morda ne bi bilo napak, če bi tudi Svet Svobod še enkrat načel na problem, ki ga je pred časom že odložil.

V Kranjski gori pa je sezona na vrhuncu. Tekmovanja in najrazličnejši tečaji se kar vrste drug za drugim. In skoraj ga ni večera, da ne bi bilo kakšne prireditve ali sestankov. Svoboda je n. pr. imela pred kratkim že svojo osmo prireditve v letošnji sezoni, tokrat veseli večer. Rezultat je bil tak kot povsod ob takih prilikah: popularna razprodana in habita dvorana. Sicer pa je treba Kranjskogorčanom priznati, da so res dobra, kulturna publika. V svojo dvoranico se natlačijo kakor sardine ter potrežljivo in disciplinirano vztrajajo do konca. Zato tudi z vseh strani radi pridejo gostovata v Kranjsko goro.

Ko smo že pri gostovanjih, bi rad opozoril na nekaj nerazumljivega: Dovje ima največjo dvorano v Dolini, razen tega pa tudi največji ter sodobno opremljen oder, populoma primeren tudi za prireditve velikega formata. Pa ni skoraj nikogar, ki bi te prednosti izkoristil (razen domačinov seveda, ki pa se tudi zadovoljujejo z akademijami, čeprav res kvalitetnimi). Zdaj bo menda malo bolje. Jeseničani so obljudili, da bodo plačali svoj kulturni doček tudi naši dolini in, že v kratkem obetajo Mirandolino. Srečne dneve, pozneje pa morda še Dnevnik Ane Frank.

Turizem je postal priljubljena tema vseh razgovorov, debat in člankov. Ni čuda, če je načel potudi senkra. Saj stvar je pravzaprav nepomembna: samo turistična taksa. Na občnem zboru TD Dovje-Mojsstrani so se odločili za 30 din. Nastane vprašanje, koliko je ta znesek za ta dva kraja primeren, ko plačuje turist na Bledu le 50 din, v Kranjski gori pa celo le 20 din. Z ugodnostmi, ki jih nudita turistu Bledu in Kranjska gora, se res ne morejo primerjati v Mojsstrani ali na Dovjem, pa naj bodo to že lokalni ali turistične naprave.

France Bitenc

KAMEN spotike

JESTVINE IN GNOJ

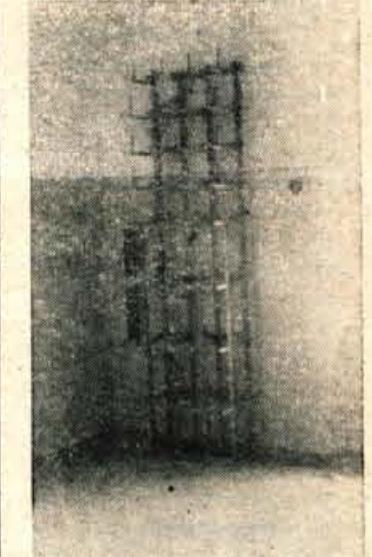
Trgovsko podjetje v Lescah ima razmeroma lepo urejen trgovski lokal. Promet je v tem podjetju precejšen in kot kaže, je ta trgovina med najbolj obiskanimi v Radovljiski občini. Tik ob vhodu v lokal, kjer prodaja špecerijo in manufakturo, pa je, kot kaže sli-

ka, kar precejšen kup gnoja. Najhuje je v poletnih mesecih, ko lahko muhe krožijo naravnost z gnoja na živila v trgovini. Kaj pravijo k temu potrošniki? Vsekakor bo treba ta gnoj čimprej ne le zmetati v gnoju jamo, ograjeno z latami, temveč gnojišče ureiti na drugem, za to bolj ustrezen prostoru.

V CERKLJAH PROSTORI ČAKAO, CENTRALE PA NI

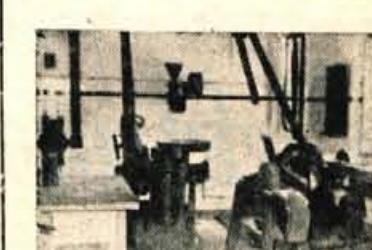
Nekako pred dvemi leti se je cerkljanska pošta preselila v nove prostore. Ko so gradili nove prostore, so jih namestili predvsem za to, da bi v njih montirali novo telefonsko centralo. Prostori čakajo že daje časa prazni — telefonske centrale pa ni. Na pošti namreč menijo, naj centralo kupi občina,

ki bi jo potem upravljala pošta in tudi denar od telefonskih pogovorov naj bi se stekal v poštno blagajno. Tako Cerklje že danes nimajo stalne zveze z ostalimi kraji, temveč samo tiste ure, ko je pošta odprta. Kako naj si pomagajo v primerih, ko morajo morda nujno klicati zdravnik ipd.? Kaj, če bi na pošti le resneje razmisli, da je za Cerkljane to resen problem?

NA KAJ ČAKAO TI STROJI!

Potrošniki z mesarskim podjetjem Lesce, ki oskrbuje z mesom Lesce in Radovljico, niso nič kaj zadovoljni. Pravijo, da je mes slabo in tudi precej drago. Verjetno bi bilo drugače, če bi podjetje imelo konkurenco, tako pa ne

kaže posebnega zanimanja, da bi svoje ljudi čim bolje postreglo. Da se podjetje res ne zanima za izboljšanje poslovanja, kaže najlepša primer, s stroji za predelovanje mesa, ki so družbena last in stožijo brez dela, ne da bi jih podjetje uporabljalo. Skoda je prav golovo dvakrat. Kaj, če bi o tem razmisli takoj v Mesarskem podjetju kot tudi pristojni sveti pri Občinskem ljudskem odboru v Radovljici?

gorenjske bodice

△ Takole je bilo in nič drugače. — Natanko 1. aprila je prihitela k meni neka ženska in mi vsa razburjena potisnila pod nos pol štruce belega kruha, rekoč: »Tu ga imate! Recite, ali je to sploh kruh?«

Primojdaj, da mi je sapo vzel ob tem nenavadnem uvozu. Ko pa se je ženska za silo le pomirila, sem razbral iz njevega govorjenja, da je 31. marca ob 17.30 uri kupila v pekarni »Delikatese« v Kranju kilogram kruha. Do tu je vse v redu. Ko pa sem si kruh pobliže ogledal, sem ugotovil, da je sredica na pol kuhanja. Napold sem strokovnjaško ugotovil, da je bila pogrije pri tej peki kruha prevroča, zato je bila skoraj ožgana, sredica pa surova. Ko sem ženski obljubil, da bom zadevo s kruhom obdelanil v bodicah, je že pridrvel nov klient in mi potisnil pod nos kos kruha. Prav tako je zaklel, ko je zarobantil: »Kdo bo pa jedel tale »pot«?«

»Jaz prav gotovo ne,« sem ga potolažil. Ko je odšel, sem pa zaklenil vrata, ker sem se bal, da ne bi moral še v tretje poslušati zgodbo o kuhanem kruhu iz kranjske »Delikatese«.

△ Zdaj, dragi moji bralci, vas pa povabim na kratek izlet proti Skofiji Luki. Povedal bi, kaj se mi je ondan zgodilo. — Ko sem brenčal iz Gašteja proti Stražišču v Kranju, me je po tisti kotanjasti cesti tako prerukalo, da se danes nisem čisto pri sebi. Zares, hudo se mi smilijo ljudje, ki se vsak dan poslužujejo te cesti.

△ Cestari, ki imata na skrbi odsek ceste med Bitnjem in Zabnico, sporočam, da so mu tamkajšnji fantalini že pred tednom dni razbili prometni znak in ga vrgli v kraj. Jedenata, ko sem gledal tiste razbitine, me je kar pri srcu stisnilo!

△ Malo boljše volje pa sem postal, ko sem zvedel, da so bojna telefonisti in cestari v Skofiji Luki že dlej časa na »bojni nogi«. Grizejo se menda zavoljo telefonskega droga, ki stoji na cesti med Železniško postajo na Trati in »Jelovico«. Da stoji tam telefonski drog, ni nič nenavadnega, bolj čudno pa je to, ker je postavljen prav na cesti, in sicer 1 m od cestnega roba. Vse kaže, da kolesarji, ki so se doslej zaletavali v ta drog, s svojimi mehkiimi lobanjami niso nič prida opravili. Vsi pa upajo, da se bo končno ojunčil kakšen avto, ki bo drog spravil s poti.

Vas pozdravlja Vaš

BODIČAR!

MIMI
MALENŠEK
KONIČ

VIGENCE

122

Nikomur se ni zdelo čudno, ker je stric Miklavž ukazoval. Nevarnost jih je strnila kot čredo, počutil bi se izgubljen brez vodnika in kdorkoli bi se jim postavil na čelo, karkoli bi jim ukazal, vse bi ubogali. Nazaj je šlo laže kot prej. Dvakrat so se prepeljali z zaslinim splavom. Voda na desnem bregu je nekoliko upadla, že se je poznal uspeh, prekop je na debelo požiral pobesneno Kroparsčico. Vsi uepahani so obstali na bregu. Iz hiše je pritekla Ana z veliko steklenico žganja in jim ponudila piti. Delavci so izpraznili steklenico kakor bi trenil. Potem so začeli gledati, kako bi zajezili in še več vode obrnili v drugo smer. Dominik se je obrnil k Miklavžu:

»Kako ste mislili, stric?«

Stric Miklavž v tem trenutku ni utegnil misliti na sovrašto do Dominika. Skupna nevarnost je odrinila vse misli in čustva v kraj, bilo je kakor tisti usodni dan, ko se je Ana borila s smrtno za svoje in otrokovo življenje in so trije možje čakali na izid tekme. Zato je brez odpora pokazal, kam bi bilo treba postaviti zasilni jez.

»S čim naj zajezimo?« je obupano vprašal Dominik. »Karkoli bomo vrgli v vodo, vse bo odnesla.«

»Ne,« je rekel Miklavž. »Na dno skale, na vrh pa vse, kar bomo našli. Oprli bomo jez na vigenc, stena bo vzdržala, saj je kamenita.«

Znova so se zagnali v delo. Bilo je naporno, ubijajoče delo pri pošastni svetlobi požara. Pri Španu so na enem koncu zajezili požar, zato pa se je razširil na drugo stran in pretil, da bo začgal vigence in morebiti celo poslopja, ki so bila tako gosto na kupu. Samo lesena ostrešja naj bi se vžgala, pa bi bilo vse izgubljeno! Z Gašperinovega dvorišča se je videso, kako so pogrinjali po strehah rjuhe in jih polivali z vodo, da bi ogorki, ki so leteli na vse strani, ne zanetili požara na drugih stavbah. Stari Špan, ki je spoznal, da je ostrešje fužine izgubljeno, je kričal:

»Rešite mi hišo! Dam vam, kolikor hočete, samo hišo mi rešite!«

Gašperinovi pa so medtem nosili skale in jih metali v vodo za spodnjim vigencem. Spočetka je voda vzdigovala celo težke skale, toda, ko so jih nakopili čimdalje več, jim ni bila kos. Ko je skal zmanjkalo, so metali v vodo hlide, delali steno iz desk in tlačili vanjo vse, kar jim je prišlo pod roke. Težka nakovala, ki so še stala na dvorišču, ker so jih prej odnesli iz vigencev, so metali med dvojno steno, opirali so jo z debelimi hodi in z obtesanimi tramovi, v nenositno žrelo vode so zmetali vso opoko, ki je bila pripravljena za zidanje Aleševe kuhinje, ničesar ni bilo škoda. Stric Miklavž in Dominik sta stala do prsi v vodi in zabijala vedno nove trame, da bi se stena ne porušila. Voda je ljudem trgala deske in opoko iz rok, odnašala jo je in jo trla na kolesih, ki so se še zmeraj vrtela kot obsedena. Toda Miklavž in Dominik sta kričala, naj še nosijo in polnili so pregrado, dokler ni bila toliko trdna, da je naval vode ni več omajal. Razbesnela hudournica, ki se je zaman zaletavala v jez, se je z vso močjo zagnala čez prekop, valovi so zašumeli, slap vode je visoko brizgal in se na široko razlival po nizko ležečem svetu na druge strani. Stena vigence se je še zmeraj stresala, toda kolesa se niso več tako močno vrtela, vigenci so bili varni.

Ljudje so se od utrujenosti kakor pijani opotekali od pobesne vode. Skoro isti čas je začel tudi pri Španu pojemanji ogenj. Potem so pritekli ljudje iz spdnjega dela trga in vpili, da voda pada in da bodo vigenci rešeni. Stari Rogovilec je zajokal, objel Miklavža in rekel:

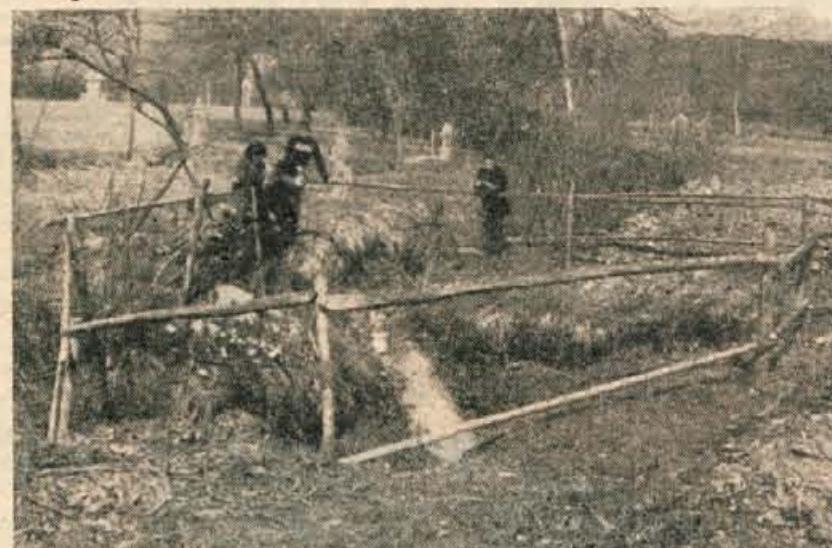
»Vse si nas rešil! Kako, da se nismo sami domislili?«

Stric Miklavž je pokimal. Od napora je bil bled kot stena. Čutil je, da se mu kolena šibijo in da mora takoj sesti.

Na vzhodu se je začelo svitati in ljudje so se oddahnili, ker je bila groze polna noč za njimi.

Dva dni je še voda besnela, potem je začela upadati. V hribu se je odtrgal plaz zemlje in zasul del pobočja. Rdeča odprtina je zvezala kakor rana. Trg je bil videti žalosten. Vigenci so bili opustošeni, toda stali so, ljudje, ki so bili tako prestrašeni, da niso vodi nič več zaupali, so začeli še tretji dan znašati nazaj nakovala in orodje. Popravljali so škodo in se pripravljali, da bodo spet začeli delati.

Povodni mož v Šenčurju

○ tem govorijo otroci, pa tudi starejši ljudje, prebivalci Senčurja in okolice hodijo k potoku nad vasjo, gledajo v tolmin in poslušajo bobnjenje pod zemljo.

Gre za kraški pojav. Potok, ki izvira na Možjanci, je žubrel skozi vas, odkar ljudje pomnijo in že prej. Pred letom pa je malo nad vasjo nastal globok tolmin in voda od tam ni več naprej. Nekdanje korito potoka skozi vas že zaraščata mah in trava, vrbe usihajo in mostički so postali nepotrebni. Ce bi se to zgodilo preden so si vaščani uredili vodovod, bi danes imeli velike težave.

Kam izginja voda, ni znano. Baje so tam barvalli usihajoči studenec in opazovali male izvire niže ob Kokri in drugod, toda nikjer ni nobenega znamenja o vodi iz potoka. Vaščani so tudi že kopali in raziskovali podzemelsko skravnost, toda brez uspeha. Ogradiili so nevarno brezno in morda prav za to dali še več povoda otrokom za bajko o povodnem možu, ki v breznu popije vso vodo.

K. M.

~~~~~

Drama na otoku Sv. Helene

MALI OTOK SVETA HELENA, NA KATEREM JE UMRL NAPOLEON, JE PREJŠNJI MESEC DOŽIVEL NENAVADNO DRAMO. NEKI DOUGLAS WILLIAMS, OČE SESTERIH OTROK, SE JE OKUŽIL S TETANUSOM, TUDI 14-LETNA DOROTHY THOMAS JE POSTALA ŽRTEV TRENUTNE NEPAZ-

LJIVOSTI

ZA RAZVEDRILO

NA KRAJU SEZONE

... in ker si me ves čas najneša dopusta varala z drugim, nati bo to poslednja vožnja po živici.

sta dobila bolnika visoko temperaturo in prve znake te smrtonosne bolezni. V teh primerih je bolezen že tako napredovala, da brez seruma ni bilo mogoče misliti na ozdravitev.

Na nesrečo pa ni bilo na otoku niti ene ampule seruma proti tetanusu. Kaj storiti? To vprašanje je vsebovalo tragiko in obup, kajti Sveta Helena je eden izmed najbolj osamljenih krajev na svetu. Desetisoč km je oddaljena od Londona, do najbližjega kopna — afriške obale — pa je okoli tisoč km. Po drugi strani leži otok izven glavnih pomorskih poti in v pristanišču Jamestown pristajajo ladje le enkrat ali dvakrat na leto, ko pripeljejo hrano ali pošto.

Na Sveti Heleni nimajo niti enega radijskega oddajnika in ne telegrafskih vez. Nedavno so vzpostavili telefonsko zvezo z Londonom, toda zaradi velikega števila telefonov postaj in zato, ker pošta dela samo določen čas, dr. Clark ni mogel po telefonu zahtevati pomoči, ker je šlo za dragocene ure. Priseben doktor pa se je spomnil, da bi lahko izkoristil neposredno zvezo, ki veže Svetu Helena z malim otokom Ascension. Ta skupek granitnih sten imenujejo »Vrata peklas« in to ima docela zasluzi. Otok leži okoli 1300 kilometrov severozahodno od Svetе Helene. Naselili so ga fele v drugi svetovni vojni, ko so zaveznički tam zgradili pomolne baze za svoja letala, ki so letala iz ZDA proti Bliznjemu vzhodu. Morda bi bil danes spet zapuščen, če se ne bi Pentagon odločil po vsem svetu posejeti ameriških baz za nadzorstvo nad vodenimi izstrelki.

Na tem skalnatem otoku je zato okoli 300 tehnikov, ki premorejo zelo močan radijski oddajnik, ki ima neposredno zvezo z ameriško bazo v Pernambucu v Braziliji, 2000 km vzhod. Ta baza stalno spremlja oddaje radijskega oddajnika otoka Ascension.

Dr. Clark je poskušal storiti nemogoče: da bi se preko Ascensiona povezel z bazo v Pernambucu! Imel je stečo. Seveda niti ni imel pojma, da so prav ta dan vzpostavili zvezo med Florido, Antilli, Pernambucem in tem otokom. Razlog: iz baze v Canaveralu bi morali izstreli medcelinsko raketo »Snark.«

Radiotelegrafisti v Pernambucu so bili presenečeni, ko so slišali poziv na pomoč, ki je prišel preko radijskega oddajnika z otoka Ascensiona. Tako so obvestili predstojnike, ki so preko radija sporočili vse letalskemu oporišču v Južni Karolini v ZDA. Prav v tem času je bilo na letalskemu veliko štirimotornem letalu »Gelbmaster« pripravljeno na polet proti Pernambucu, da bi opazovalo let vodenih izstrelkov.

Zanimivosti

KAJ NAPOVEDUJEJO SOVJETSKI ZNANSTVENIKI

Po napovedih sovjetskih znanstvenikov bomo že v prihodnjih desetih letih potovali pod vodo z atomskimi čezmorskimi ladjami. Spall bomo le dve uri na dan, življenska doba človeka pa se bo podaljšala za dvajset let. Odkrili bomo nove kemične prvine, s katerimi bo mogoče prehraniti kar 30 milijard ljudi. — Prodrl bomo 20 km v notranjost zemlje in odkrili novo kovino, ki bo mnogo bolj odporna kot železo in jo bomo uporabljali v obliki zelo tankih lističev.

MIŠJE MLEKO PO 3 MILIJONE DINARJEV ZA LITER

Kaj čudno se sliši, da po svetu pridobivajo tudi mišje mleko. Lahko si predstavljamo, koliko miši da liter mleka. Pridobivanje je zelo draga stvar in temu primerna je tudi cena tega nenavadnega mleka — 3 milijone dinarjev za liter. Seveda je potrošnja takega mleka zelo majhna. Porabijo ga komaj dva do tri litre na leto. Uporabljajo ga znanstveniki pri eksperimentih v boju proti raku.

Namesto lega so poveljniki letala ukažali, naj odleti z dragocenim tovorom — skupno seruma proti tetanusu — proti otoku Sveti Helena. Enajst ur kasneje je letalo preletelo otok Ascension in tri ure kasneje že otok Sveti Helena. Letalo ni moglo pristati, zato se je pilot spustil proti zemlji in v višini 100 m odvrgel dragoceno zdravilo s padalom. Na domenjem kraju je že čakal rešilni avto, ki je takoj prepeljal zdravilo v bolnišnico.

Dr. Clark je lahko takoj nudil svojemu bolnišniku pomoč. Navzlete temu je Williams podlegel bolezni, mala Dorothy Thomas pa je ozdravila in danes spet teka po klancih Jamestowna.

To je verjetno doslej edini in na žalost osamljeni primer, ko je obstoj smrtonosne medcelinske rakete pomagal rešiti človeka.

IZVIDNICA

Elektrika NAMESTO GNOJENJA

○ štiriletnih poskusih je angleški vrtnik Gordon Lindfield iz Sussexa ugotovil, njegov paradižnik obrodi mnogo bolje, ga izpostavlja električnemu tresljaju. To je sporočil angleškim botanikom in jih tudi prepričal o koristnosti svojih poskušov.

Lindfield se je začel ukvarjati z idejo, da bi gnojil paradižnike z električnim tresljajem, potem, ko je prečital v nekem znanstvenem časopisu članek, kjer je pisalo, da dozori pšenico v polarnem krogu Finske mnogo prej kot pa v zmerenem podnebju. To so pripisovali dejstvu elektrike, ki vpliva na rast rastlin bliže tečaju.

Lindfield se je zamisli, zakaj ne binikov, so mu stakale iskre pod prsti. Po-

elektrika vplivala dobro tudi na paradižnik! Izbral si je sadike in jih razdelil v dve skupini. Eno je gojil na običajen način z gnojenjem, druge pa je izpostavil električnemu toku, ki ga je dobil iz nadvadne baterije za kolesa. Ugotovil je, da so te rastline rasle hitrej in da so imelo bolj zeleno liste od ostalih. Tudi korenine teh paradižnikov so bile mnogo bolj močne.

Vrtnar je skrbno zapisoval, kdaj so paradižniki dozoreli in koliko plodu so dali. Medtem je baterijo zamenjal z električno iz mestnega omrežja, ki pa jo je prej zmial skozi transformator na napetost 4 voltov. Ce se je dotaknil paradiž-

nikov, so mu stakale iskre pod prsti. Po-

seboj rad je imel, če je ob temnih zimskih večerih vetr zgnal liste rastlin, ko je odpril vrata v rastlinjak. Tam, kjer sta se dva lista dotaknila, so skakale iskre.

Rezultat je bil zelo dober. Že prvo leto so nenelektrizirane rastline dale za 50 odstotkov več plodov kot ostale. Naslednje leto se je odstotek še povečal. Tretje leto je ponovil poskus še z boljšim uspehom. Vsaka nenelektrizirana rastlina je dala povprečno 25 kg paradižnikov, ostale pa le povprečno 16,7 kilogramov.

Na vprašanje novinarjev, ali bi lahko

to metodo uporabil tudi drugi vrtnarji,

je Lindfield odgovoril, da je to mogoče, le da bi moral paziti pri rokovovanju z električno. Lindfield je uporabil svojo metodo tudi pri solati in ugotovil, da je šla v glavo deset dni pred nenelektriziranimi rastlinami in da je listje bilo večje ter bolj zeleno. Zanimivo je tudi, da na takih rastlinah nikdar ni bilo listnih uši. Po Lindfieldovem mnenju je moč to metoda te razširiti.

Radiotelegrafisti v Pernambucu so bili

presenečeni, ko so slišali poziv na pomoč,

ki je prišel preko radijskega oddajnika z otoka Ascensiona. Tako so obvestili predstojnike, ki so preko radija sporočili vse letalskemu oporišču v Južni Karolini v ZDA. Prav v tem času je bilo na letalskemu veliko štirimotornem letalu »Gelbmaster« pripravljeno na polet proti Pernambucu, da bi opazovalo let vodenih izstrelkov.

Ameriška odprava, ki je na Antarktiki v okviru Mednarodnega geofizičnega leta, se med drugim ukvarja tudi z iskanjem najlažje prehodnih smeri, po katerih naj bi skupine raziskovalcev potovale v notranjost dežele. Takšno »izvidnico«, ki je odšla s traktorjem na neznanovo vožnjo, vidimo na slikah. Traktor je opremljen z detektormi za odkrivanje ledeniških razpok.